

Председник Србије Александар Вучић запретио је променом водотока реке Ибар због тога што се по налогу Приштине руше српске куће на Газиводама. За инжењере је ова изјава "бесмислица" која "везе нема са здравим разумом".

Претња председника Србије Александра Вучића о измештању тока Ибра уследила је након рушења објеката у власништву Срба на обалама Газиводског језера.

Већ смо позвали стручњаке који се баве тиме, грађевински сектор, инжењере и остале, када већ толико малтретирају наш народ, да видимо...

"Већ смо позвали стручњаке који се баве тиме, грађевински сектор, инжењере и остале, када већ толико малтретирају наш народ, да видимо... Имамо различите разлоге за промену водотока Ибра, па ћемо да видимо шта ће да раде Албанци и како ће да се понашају", рекао је Вучић новинарима током обиласка радова на Старом железничком мосту у Београду.

Шта би "завртање" Ибра уопште донело било коме, да ли је технички изводљиво и какве би последице имало по водопривреду, енергетику и локално становништво на Косову?

Да ли је ово реалан инжењерски подухват?

Ибар је на подручју Косова и Метохије преграђен браном, чиме је направљено вештачко језеро Газиводе, једно од кључних инфраструктурних и енергетских чворишта на том простору. Хидроелектрана на језеру снабдева струјом значајан део Косова, а водосистем Ибар-Лепенац обезбеђује воду за локално становништво.

Идеја о „премештању“ Ибра није нова. Помињао ју је председник претећи и 2024. године, али се тада од ње оградао јер није желео да се „природа користи за политичке потребе“, тј. добио је пацке са Запада.

Данас изгледа нема проблем са тим – опет вербално – да поново нагласи шта би све Србија могла да уради албанским „привременим органима“ у Приштини, само када би хтела.

Шта бисмо добили изменом водотока Ибра?

Грађевински инжењер и професор на Грађевинском факултету Јован Деспотовић за „Време“ каже – „ништа“.

„То би било апсолутно недопустиво са аспекта водног права Европске уније на

нивоу слива Дунава, коме Ибар припада. Нема везе са здравом памећу. Шта год да се каже мало је, колико је то бесмислица у хидротехничком или водопривредном смислу “, каже Деспотовић.

Одлука о премештању водотока реке, неминовно би утицала на читаво локално становинштво на Косову, не само на Албанце

Додаје да је то незамислив инжењерски подухват, те да верује да је председник то „метафорички“ изјавио, да је у питању инат због тренутне политичке ситуације.

Одлука о премештању водотока реке, неминовно би утицала на читаво локално становинштво на Косову, не само на Албанце.

Професор каже да у Србији може да буде много важнијих и већих пројеката, који могу донети стваран бољитак у енергетском и водопривредном сектору.

„Много је важније и прече питање управљање водним ресурсима у Србији, планским студијама. Да нисмо какви јесмо, ми бисмо направили план и за ову ситуацију кад воде у Дунаву нема. Ми то почињемо шеснаести пут. Грађевински факултет је пре четири године урадио прву фазу, али другу и трећу није никад. Значи, планска студија је план о томе како да трошите ресурсе којима располажете. На пример, примите плату данас и видите фантастичне ципеле и целу плату дате на њих. И сутра кажете оцу и мајци ‘дај ми паре за хлеб’. Е тако се и ми понашамо. Немамо план за два дана, а камоли за сезону”, објашњава Деспотовић.

Где је међународно право у овој причи?

„Измештање Ибра не би дозволио нико на кугли земаљској“, каже професор Деспотовић.

Препреке за тај подухват нису само техничке, већ и правне.

Промена водотока Ибра зависила би и од тога где би захват био изведен, колико би променио проток и какве би последице произвео низводно

Ибар извире у Црној Гори, протиче кроз централну Србију, а потом улази на Косово. И Србија и Црна Гора су уговорне стране УНЕЦЕ Конвенције о заштити и коришћењу прекограничних водотокова, која државе обавезује да воде користе на разуман начин и међусобну сарађују.

Промена водотока Ибра зависила би и од тога где би захват био изведен, колико би променио проток и какве би последице произвео низводно. Вучић те детаље није изнео.

Једна од првих званичних реакција из Приштине на најаву председника Србије о овом пројекту стигла је од вршитељке дужности министарке животне средине, просторног планирања и инфраструктуре **Фиторе Пацоли**.

Она је Вучићеве изјаве оценила као „дубоко забрињавајуће и неприхватљиве“, поручујући да се водни ресурси не могу користити као „инструмент претње, притиска или дестабилизације“.

Навела је да Косово „штитити своје водне ресурсе, критичну инфраструктуру и интересе својих грађана, у складу са Уставом, законима Републике Косово и принципима међународног права“.

(Време)